

ЯК ДІЯТИ ДИТИНІ - ЖЕРТВІ БУЛІНГУ

(поради)

- ✓ **НЕ ЗАМОВЧУВАТИ СИТУАЦІЮ** (розповісти батькам, вчителям, адміністрації навчального закладу або комусь з дорослих)
- ✓ **ОСОБИСТО ПРОТИСТОЯТИ БУЛЕРУ** (по можливості не піддаватися на провокації, не зважати на образи, так як відсутність відповідної реакції жертви призведе до того, що вона стане нецікавою булеру)
- ✓ **ЗАТЕЛЕФОНУВАТИ НА НАЦІОНАЛЬНУ ДИТЯЧУ «ГАРЯЧУ ЛІНІЮ» 0 800 500 225 772 (БЕЗКОШТОВНО)**
- ✓ **ЗАТЕЛЕФОНУВАТИ ДО ПОЛІЦІЇ 102** (розповісти про ситуацію)
- ✓ **ЗАТЕЛЕФОНУВАТИ ДО КОНТАКТ-ЦЕНТРУ БЕЗОПЛАТНОЇ ПРАВОВОЇ ДОПОМОГИ 0 800 213 103 (БЕЗКОШТОВНО)**

ЯК ДІЯТИ БАТЬКАМ ДИТИНИ - ЖЕРТВИ БУЛІНГУ

(поради)

- ✓ **НАВЧИТИ ДИТИНУ НЕАГРЕСИВНО ПРОТИСТОЯТИ БУЛІНГУ**
(уникати кривдника, не реагувати на нього, переключитися на спілкування з друзями, не залишаючись на самоті, поводитися впевнено)
- ✓ **ПОВІДОМИТИ ПРО ФАКТ БУЛІНГУ ВЧИТЕЛЯ ДИТИНИ, АДМІНІСТРАЦІЮ ШКОЛИ**
- ✓ **ПОСПІЛКУВАТИСЯ З БАТЬКАМИ БУЛЕРА З МЕТОЮ ВПЛИВУ НА ЙОГО НЕГАТИВНУ ПОВЕДІНКУ**
- ✓ **ЗАЛУЧИТИ ДИТИНУ ДО ПОЗАШКІЛЬНИХ ЗАНЯТЬ З МЕТОЮ РОЗШИРЕННЯ КОЛА ЇЇ СПІЛКУВАННЯ**
- ✓ **ЯКЩО «МИРНІ» МЕТОДИ НЕ ДОПОМАГАЮТЬ, ОБОВ'ЯЗКОВО ЗВЕРНУТИСЯ ДО КОМПЕТЕНТНИХ ОРГАНІВ** (поліції, прокуратури, служби у справах дітей тощо)

ЯК ДІЯТИ БАТЬКАМ ДИТИНИ - БУЛЕРА

(поради)

- ✓ **ПОСТАВИТИСЯ ДО БУЛІНГУ СЕРІОЗНО** (не сприймати його як тимчасове явище в поведінці дитини)
- ✓ **ПОСПІЛКУВАТИСЯ З ДИТИНОЮ** (з метою з'ясування причин такої поведінки, шляхів вирішення проблеми)
- ✓ **ПРИЙТИ З ДИТИНОЮ НА ПРИЙОМ ДО ПСИХОЛОГА** (фахівець допоможе розібратися у психологічних аспектах булінгу)
- ✓ **НЕ ДОПУСКАТИ ОБРАЗ ДИТИНИ ВДОМА** (часто діти, які зазнають насильства вдома, самі в школі стають кривдниками)
- ✓ **ПОСТІЙНО АКЦЕНТРУВАТИ ДИТИНІ НА НЕОБХІДНОСТІ СПІВЧУВАТИ, СПІВПЕРЕЖИВАТИ, РОБИТИ ДОБРО**

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ВЧИНЕННЯ БУЛІНГУ

За вчинення булінгу (в залежності від самого діяння, його наслідків, віку булера) можуть наставати різні види відповідальності:

- матеріальну та моральну шкоду за діяння, вчинене дитиною у віці до 14 років, несуть батьки, які відшкодовують матеріальні збитки, завдані жертві діями булера, а також доведену у встановленому законом порядку моральну шкоду
- до учня можуть також бути застосовані заходи педагогічного впливу, передбачені статутами відповідних навчальних закладів
- якщо діяння підпадає під ознаки адміністративного правопорушення або злочину, то за його вчинення настає адміністративна та кримінальна відповідальність відповідно. Причому до таких видів відповідальності у різних випадках можуть притягуватися як діти, так і їх батьки

АДМІНІСТРАТИВНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

(передбачена Кодексом України про адміністративні правопорушення)

- **за дітей, віком до 16 років, відповідальність несуть батьки або особи, що їх замінюють** (такі особи, як правило, притягуються до адміністративної відповідальності в порядку ст. 184 КУпАП)
- **у віці від 16 років до 18 років неповнолітній сам може притягуватися до адміністративної відповідальності в залежності від правопорушення** (дрібне викрадення чужого майна (ст. 51 КУпАП); дрібне хуліганство (ст. 173 КУпАП); поширення неправдивих чуток (ст. 173-1 КУпАП) тощо)

У такому випадку до нього застосовуються такі заходи впливу:

- 1) зобов'язання публічно або в іншій формі попросити вибачення у потерпілого**
- 2) попередження**
- 3) догана або сувора догана**
- 4) передача неповнолітнього під нагляд батькам або особам, які їх замінюють, чи під нагляд педагогічному або трудовому колективу за їх згодою, а також окремим громадянам на їх прохання**

КРИМІНАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

(передбачена Кримінальним кодексом України)

- у віці від 16 років до 18 років неповнолітній сам може притягуватися до кримінальної відповідальності в залежності від скоєного ним злочину
- за деякі види злочинів, передбачені ст. 22 ККУ, неповнолітній може притягуватися з 14 років (умисне тяжке тілесне ушкодження (ст. 121 ККУ) умисне середньої тяжкості тілесне ушкодження (ст.122 ККУ); зґвалтування (ст. 152 ККУ); насильницьке задоволення статевої пристрасті неприродним способом (ст. 153 ККУ); крадіжку (185 ККУ) тощо)
- якщо неповнолітній, який до досягнення віку, з якого настає кримінальна відповідальність, вчинить діяння, яке підпадає під ознаки злочину, до нього судом можуть бути застосовані примусові заходи виховного характеру
- до кримінальної відповідальності також можуть притягуватися батьки, опікуни чи піклувальники дитини (ст. 166 ККУ: злісне невиконання обов'язків по догляду за дитиною або за особою, щодо якої встановлена опіка чи піклування)